شىعىستان سامال ەسىپ كوكتەم قۇلپىردى

(باسى 2 ـ بەتتە)

ماروككو شىنشىلدىق جانە وسى زامان پارتياسىنىڭ كەزىندەگى باس شۋجيى وماردىڭ ٴسوزى دۇنيە جۇزىندەگى كوپتەگەن تۇرلىشە ۇستانىمداعى ساياسي پارتيالاردىڭ ورتاق جۇرەك ٴۇنىن تاراتتى.

(3) الەمگە ادىلەت ورناتۋدىڭ ۇلى جولى

"ٴسىزدىڭ كەمەڭگەر باسشىلىعىڭىزدا جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ىندەتتى تۇبەگەيلى جويا الادى"؛

"ٴبىز ٴسىزدىڭ كەمەڭگەر كەسىمىڭىزدى، سونداي ـ اق جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ جۇڭگو حالقىنا باسشىلىق ەتىپ ىندەتكە ەرلىكپەن قارسى اتتانعان ۋراسان زور ەرلىگىن ايرىقشا القايمىز"؛

"ٴبىز حالقارالىق قوعامنىڭ بار كۇشىن جۇمساپ كومەك قولىن سوزىپ، ۆيرۋستى جويۋدىڭ ٴونىمدى رەتسەبىن بىرگە قۇلشىنا قاراستىراتىندىعىنا سەنەمىز"...

باس شۋجي شي جينپيڭگە جازىلعان حاتتاردان شىن كوڭىل، شىنايى تىلەك لەبى ەسەدى.

2020 ـ جىلدىڭ باسىندا جۇڭگو جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنىڭ سۇراپىل سوققىسىنا ۇشىراعان شاقتا، دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەل ساياسي پارتيالارىنىڭ حال سۇراۋ تەلەگرامما ـ حاتتارى بەيجيڭنىڭ فۋشيڭ جولىنداعى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەتەلدەرمەن بايلانىس جاساۋ بولىمىنە تۇس ـ تۇستان كەلىپ جاتتى. مۇنىڭ كوبى باس شۋجي شي جينپيڭگە جازىلعان.

بيلىك باسىنداعى ٴبىر پارتيا جونىنەن ايتقاندا، تۋسىنان كەلگەن ىندەتتىڭ ۇلكەن سىناق بولاتىندىعى ٴسوزسىز؛ 140قا جۋىق مەملەكەتتەگى 330 نەشە ساياسي پارتيانىڭ جانە ساياسي ۇيىمنىڭ جالپى 650دەن استام ساياسي پارتياسىنىڭ، ساياسي قايراتكەرلەرىنىڭ حال سۇراۋى مەن قولداۋى وسى ساياسي پارتيانىڭ دۇنيە جۇزىندەگى "جاقسى باعاسى" مەن "جاناسىمدىلىعىن" بەينەلەيدى.

حالىقتى بارىنەن جوعارى قويۋ، ٴومىردى بارىنەن جوعارى قويۋ — بۇل نەگىزگى ساتىدان تولىسىپ ـ جەتىلگەن ساياسي پارتيا باسشىسىنىڭ قاراپايىم حالىققا دەگەن سۇيىسپەنشىلىگى، سونداي ـ اق اۋمالى ـ توكپەلى وزگەرىسكە تولى دۇنيە جۇزىندەگى ٴبىر ٴىرى پارتيا، ٴىرى ەل كوسەمىنىڭ ۇلكەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋى.

باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ تىكە قولباسشىلىعىندا، تىكە ورنالاستىرۋىندا جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ٴوز ەل حالقىنا باسشىلىق ەتىپ ىندەتكە قارسى اتتانۋ كۇرەسىنىڭ كەلەلى ستراتەگيالىق جەڭىسىنە قول جەتكىزىپ قانا قويماي، ونىڭ ۇستىنە، ادامزات تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىنىڭ تۋىن بيىك ۇستاپ، دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەل ساياسي پارتيالارىمەن ىنتىماقتاسا ىندەتكە قارسى اتتانىپ، قيىندىقتاردى بىرگە ەڭسەردى —

ىندەتتىڭ بۇكىل جەر شارىندا ورشۋىنە قاراتا جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 60 نەشە مەملەكەتتىڭ 110نان استام ساياسي پارتيا باسشىلارىنا حات جولداپ، جۇڭگونىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ تاجىريبەلەرىن، ادىستەرىن جالپى بەتتىك ٴتۇسىندىردى؛ 400گە جۋىق ساياسي پارتيانى ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جانە دياگنوز قويۋ ـ ەمدەۋ جوباسىمەن قامدادى؛ شەتەل ساياسي پارتيالارىن، ساياسي پارتيانىڭ حالقارالىق ۇيىمدارىن ٴزارۋ بولعان قاجەتتى ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارىمەن جانە تەحنيكالىق كومەكپەن قامدادى.

ٴىشىنارا مەملەكەت ساياساتپازدارىنىڭ ىندەتتى سىلتاۋ ەتىپ بىلىقپالىق تۋدىرۋىنا، قالاعانىنشا "ساياسي ۆيرۋس" تاراتۋىنا مەڭزەس، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 110 نەشە مەملەكەتتىڭ 240تان استام ساياسي پارتياسىمەن بىرگە ىندەتكە قارسى اتتانۋ حالقارالىق سەلبەستىگىن كۇشەيتۋ جونىندە ورتاق ۇندەۋ شىعارىپ، الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ماسەلەسىن ساياسيلاندىرۋعا قارسى تۇرىپ، ىندەتتى سىلتاۋراتىپ وزگە ەلدى داتتاۋدى باتىل شەكتەدى...

"جۇڭگو باسشىلارى بارلىق بايلىقتى جانە ٴتاسىلدى كەسكىن قولدانىپ، ىندەتتىڭ ٴورشۋىن ٴونىمدى تۇردە تىزگىندەدى". سريلانكا كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ سول كەزدەگى باس شۋجيى گۋناسەكرا شىن جۇرەكتەن تەبىرەنىپ: "جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ ادامزات ىستەرىنە قوسقان ۇلەسىن ەرەكشە القايمىز جانە وعان ٴتانتى بولامىز"، ـ دەدى.

جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنىڭ بۇكىل جەر شارىندا كەڭىنەن تارالۋى جانە دۇنيە جۇزىندە 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىستىڭ تەرەڭدەي قاباتتاسۋىندا ادامزات بولاشاق تاعدىرىنا ساياتىن جول تۇيىلىسىنە تاپ كەلدى. ىنتىماقتاسۋ كەرەك پە، جوق، الدە بولشەكتەنۋ كەرەك پە؟ قول ۇستاسۋ كەرەك پە، جوق، الدە قويا بەرۋ كەرەك پە؟ ساياسي پارتيا قانداي جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋى ٴتيىس؟

"ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرىپ، كوركتى دۇنيە ٴجۇزىن بىرگە قۇرۋ: ساياسي پارتيانىڭ جاۋاپكەرشىلىگى" — 2017 ـ جىلدىڭ سوڭىندا اشىلعان جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى مەن دۇنيە جۇزىندەگى ساياسي پارتيالاردىڭ جوعارى دارەجەلىلەر كەڭەسىنىڭ نەگىزگى تاقىرىبى ٴار ەل ساياسي پارتياسىنىڭ "ٴداۋىر سۇراعىنا" جاۋاپ بەردى.

"ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋ ٴۇشىن ٴبىز قاجىماي ـ تالماي، تىنىم تاپپاي قۇلشىنىس جاساۋىمىز كەرەك، رەال جاعدايدىڭ كۇردەلىلىگىنە بولا ارمانىنان باز كەشۋگە بولمايدى، ارمان ـ مۇراتتىڭ الىستىعىنا بولا تالپىنىستان بەزۋگە دە بولمايدى". باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماجىلىستە بايسالدىلىقپەن العا قويعان ۇندەۋى ۋاقىت پەن كەڭىستىكتى كەسىپ ٴوتىپ، تەرەڭ وي سالدى.

ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسى ۇستانىمى ايقىن مادەنيەت گەنى نەگىزىندە تەرەڭ تامىر تارتىپ، تەرەڭ تاريحي ۇلاسۋدان باستاۋ الىپ، وسكەلەڭ ساياسي قاسيەتكە كوتەرىلدى. ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋدا جۇڭگو ارەكەتىمەن ايتقانىن ايگىلەپ، ايتقانىن ورىندادى —

پارتيا 19 ـ قۇرىلتايى بايانداماسىنان، «جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ ۋستاۋىنان» «جۇڭحۋا حالىق رەسپۋبليكاسىنىڭ نەگىزگى زاڭىنا» دەيىن ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋ بۇكىل پارتيانىڭ ارەكەت باعدارلاماسىنا ەنگىزىلىپ، مەملەكەتتىڭ ەرىك ـ جىگەرىنە اينالدى. جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى "ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسى" ارقىلى سىرتقى دۇنيەمەن تەرەڭ بايلانىسىپ ىقپالداستىق جاساۋدىڭ ايقىن بەلگىسىن ناقىشتادى.

ادامدار كوپتەگەن حالقارالىق، وڭىرلىك تولعاقتى، كىلتتىك ماسەلەلەردە جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ بەلسەنە تاتۋلاستىرعاندىعىن، كەڭەسۋگە جەبەگەندىگىن، سىڭار جاقتىلىققا، زورەكەرلىك ارەكەتكە باتىل قارسى تۇرىپ، حالقارالىق ادىلدىك پەن ادىلەتتىلىكتى باتىل قورعاعاندىعىن ەسىنەن شىعارمايدى. جۇڭگوعا ساياتىن كەڭەستىك تاقىرىپتاردا ٴار ەل ساياسي پارتيالارى دا جۇڭگو ٴۇشىن ارت ـ ارتىنان كوللەكتيۆ ٴۇن قاتىپ، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىمەن بىرگە تاريحتىڭ دۇرىس جاعىندا تاباندىلىقپەن تۇردى...

باس شۋجي شي جينپيڭ بىلاي دەدى: جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى مەن جۇڭگو حالقى جاپا ـ ماشاقاتتى باسىنان وتكەرگەن، بەيبىتشىلىكتىڭ قادىر ـ قىمباتىن، دامۋدىڭ قۇنىن ابدەن بىلەدى، دۇنيە ٴجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگى مەن دامۋىن جەبەۋدى ٴوزىنىڭ قاسيەتتى بورىشى سانايدى.

جاھاندانۋشىلدىقتىڭ باستى قورعاۋشىسى — كەيبىر شەتەل اقپارات قۇرالدارى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسىنىڭ دۇنيە جۇزىندەگى رولىن وسىلايشا باعالادى.

دۇنيە ٴجۇزىنىڭ ۇلكەن بەتالىسىنا كوز جىبەرسەك، 100 جىلدا بولماعان زور وزگەرىس جەدەل قۇبىلۋدا. ساياسي پارتيا كوسەمدەرىنىڭ ساياسي كورەگەندىگى ادامزاتتىڭ بولاشاق بەتالىسىنا قاشاندا ىقپال جاسايدى.

"ٴار ۇلتتىڭ، ٴار ەلدىڭ بولاشاق تاعدىرى تۇگەلدەي ٴبىر ـ بىرىمەن تىعىز بايلانىسقان، قيىن ـ قىستاۋ شاقتاردا تىزە قوسىپ، بەينەت پەن زەينەتتى تەڭ كوتەرىپ، تۋىپ ـ وسكەن وسىناۋ عالامشاردا بەرەكەلى ۇلكەن وتباسىن قۇرىپ، دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەل حالقىنىڭ تاماشا تۇرمىسقا دەگەن تالپىنىسىن رەالعا اينالدىرۋىمىز ٴتيىس".

باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ دارىپتەۋىندە جانە ىلگەرىلەتۋىندە دۇنيە جۇزىندە كوپتەگەن ساياسي پارتيا ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋ ۇلى ىسىنە ات سالىسۋعا كۇش قوستى.

تۇڭعىش رەت پارتيا اتىنان لاۋسپەن ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋ ەكى جاقتى سەلبەستىك قۇجاتىنا قول قويىستى؛ ٴار جاقپەن ماڭىنداعى ەلدەردىڭ، ازيا تىنىق مۇحيت ەلدەرىنىڭ، جۇڭگو ـ افريكانىڭ، جۇڭگو ـ اراب ەلدەرىنىڭ، جۇڭگو ـ لاتىن امەريكاسىنىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن ورناتۋ جونىندە ورتاق تانىمعا كەلدى...

بىرگە اقىلداسۋعا، بىرگە قۇرۋعا، بىرگە يگىلىكتەنۋگە تاباندى بولىپ، 7 جىلدان استام ۋاقىتتان بەرى باس شۋجي شي جينپيڭ دارىپتەپ قۇرعان "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول" ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋدىڭ ماڭىزدى امالياتتىق تۇعىرىنا اينالدى. ساياسي پارتيالاردىڭ بىرگە اقىلداسۋ مەحانيزمى سياقتى ارنالاردىڭ ىلگەرىلەتۋىندە "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول" قۇرىلىسىنىڭ ساياسي باسشىلىعى ۇزدىكسىز كۇشەيىپ، جۇرت جۇرەگىنىڭ توعىسۋى ۇزدىكسىز بەكەمدەلىپ، سەلبەستىك اياسى ۇزدىكسىز كەڭەيىپ، بىرگە يگىلىككە كەنەلۋ بولاشاعىنان ٴتىپتى دە مول ٴۇمىت بايقالادى...

اقيقات جولى كوپكە ورتاق، الەم اياسى ٴبىر شاڭىراق.

پارتيا 19 ـ قۇرىلتايى جەڭىسپەن اشىلعانىنان كەيىن كوپ وتپەي، باس شۋجي شي جينپيڭ جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى اتىنان دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەل ساياسي پارتيالارىنا بولاشاق ۋادەسىن الا قويدى —

"ٴارقايسى ساياسي پارتيالار ٴداۋىر دامۋ اۋقىمىنا ۇيلەسۋى، ادامزاتتىڭ العا باسۋ ۇلكەن بەتالىسىن يگەرۋى، حالىقتىڭ ورتاق ارمان ـ تىلەگىنە ۇيلەسۋى كەرەك، ٴوزىنىڭ دامۋىن مەملەكەتتىڭ، ۇلتتىڭ، ادامزاتتىڭ دامۋىمەن تىعىز بىرلەستىرۋى كەرەك"؛

"تاريحي ورايدى يگەرىپ، دۇرىس تالعام جاساپ، ادامزاتتىڭ اناعۇرلىم جارقىن بولاشاعىن بىرگە اشۋىمىز كەرەك".

2021 ـ جىلى جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى 100 جىلدىق تۋعان كۇنىن قارسى الادى.

جۇڭگو حالقىن باقىتقا كەنەلتەدى، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ گۇلدەنۋىن جۇزەگە اسىرادى، ادامزاتتىڭ بەيبىتشىلىگى مەن دامۋىن كوزدەيدى.

بولاشاقتى بەتكە العاندا جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەل ساياسي پارتيالارىمەن بىرگە ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن بىرگە قۇرىپ، اناعۇرلىم كوركەم دۇنيە ٴجۇزىن قول ۇستاسا قۇرادى!

(شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 1 ـ ايدىڭ 16 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

قورعاس كەدەنى ىندەتتەن ساقتانۋدى ۇدايىلاندىرۋدىڭ ٴتۇرلى شارالارىن قاتاڭ تياناقتاندىرىپ، قىزمەتتە كەزەك اۋىساتىن قىزمەتكەرلەردىڭ بەكەتتە تۇرۋ ابزالدىلىعىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، تەمىر جول زات تىزىمدىگى جاڭا جۇيەسىنەن پايدالانىپ زات تىزىمدىگىن بىرىكتىرىپ، بۇكىل مەملەكەتتە كەدەنىنەن ٴوتۋدى ٴبىر تۇلعالاندىرىپ، تاۋلىكتىڭ الدىن الا كەلىسۋ فورماسىندا كەدەنىنەن وتكىزۋگە تاباندى بولىپ، كەدەنىنەن ٴوتۋ ۋاقىتىن ٴونىمدى قىسقارتىپ، كەزەكشى پويەزداردىڭ كۇن سايىن ارتىپ بارا جاتقان قاجەتىن قاناعاتتاندىردى.

قورعاس كەدەنى باقىلاۋ ـ باسقارۋ 3 ـ ٴبولىمىنىڭ كەدەن قىزمەتكەرى نۇرزادا يمىن بىلاي دەدى: "2020 ـ جىلى شەكارا وتكەلىنەن شىققان كەزەكشى پويەز جەلىسى بۇرىنعى 16دان 21گە كوبەيدى، كاسىپورىنداردىڭ تاڭداۋىنا بولاتىن جەلى ونان ارى كەڭەيتىلىپ، تيەلگەن جۇك تە ۇستەمە قۇنى جوعارى ونىمدەردى جانە مول بايلىق سيپاتتى تاۋارلاردى نەگىز ەتتى".

تەمىر جول تاراۋىنىڭ ساندى مالىمەتىندە كورسەتىلۋىنشە، 2020 ـ جىلى بۇكىل ەل بويىنشا جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزىنان 12 مىڭ 400ى قاتىناپ، شامامەن ٴار 43 مينۋتتا ٴبىر كەزەكشى پويەز قاتىناپ وتىرعان. دۇنيە ٴجۇزى تاسىمال جۇيەسىنىڭ ماڭىزدى قۇرامداس بولىگى رەتىندە جۇڭگو ـ ەۋروپا كەزەكشى پويەزىنىڭ قاتىنايتىن مەملەكەتتەرى كوپ، تاسىمال مولشەرى ۇلكەن، باعاسى ارزان، سونداي ـ اق ٴبىرشاما ورنىقتى بولىپ، "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول" بويىنداعى مەملەكەتتەرمەن ەكونوميكا ـ ساۋدا بارىس ـ كەلىسىن جەبەۋمەن بىرگە، بۇكىل جەر شارىندىق قامداۋ تىزبەگىنىڭ ورنىقتىلىعىن قورعاۋدا دا ماڭىزدى رول ساۋلەلەندىردى.

اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋ نەگىزى اناعۇرلىم كورنەكتىلەندى

(باسى 1 ـ بەتتە)

قازىر شينجياڭنىڭ استىق وندىرىسىندە ساپالى تۇقىمنىڭ جالپىلاسۋ سالىستىرماسى 99%تەن استى، 2020 ـ جىلى تۇتاس رايونىمىزدا تۇرلىشە سورتتاعى بيدايدىڭ ساتىپ الۋ باعاسى كيلوگرامىنا 0.1 — 0.5 يۋان ارتتى، كوپتەگەن شارۋالار دۇمبە بيداي + سۇرلەمدىك جۇگەرىنى قايتالاي ەگۋ سىندى ەگۋ ۇلگىسىنەن پايدالانىپ، مۋ باسىنان ورتاشا ەسەپپەن 1000 يۋاننىڭ ۇستىندە كىرىس كىرگىزدى، بۇل وتكەن جىلدارداعى سايكەس مەزگىلدەگىدەن الدەقايدا جوعارى بولىپ، استىق ٴوندىرىسىنىڭ جالپىلىق ٴونىمدىلىگى دە كورنەكتى جوعارىلادى.

ماقتا ٴوندىرىسى سالاسىندا، شينجياڭدا ماقتا ەگىلگەن جەر اۋدانى، بىرلىك ٴونىمى، جالپى ٴونىمى، تاۋار مولشەرى، شىعارۋ مولشەرى جاعىنان ٴۇرتىس 26 جىل مەملەكەت بويىنشا الدىڭعى ورىندى يەلەپ، ساپالى ماقتا ٴوندىرىس بازاسىندىق ورنى ۇزدىكسىز بەكەمدەلدى. "13 ـ بەسجىلدىقتان" بەرى شينجياڭنىڭ ماقتا ٴوندىرىسى باسىمدىققا يە ٴوندىرىس رايوندارىنا اناعۇرلىم شوعىرلاندى، ماقتا ەگۋگە ىڭعايلىلىعى تومەن اۋماقتار مەن قاتەرلى اۋماقتاردا ماقتا ەگىمشىلىگىنەن شەگىنىپ شىقتى، وڭتۇستىك شينجياڭدا جەمىس اعاشى مەن ماقتا كىرىستىرىلىپ ەگىلەتىن جەر اۋدانى ونان ارى ازايىپ، ماقتا ٴوندىرىسىنىڭ كولەمدەنگەن، شوعىرلانعان دەڭگەيى كورنەكتى جوعارىلادى.

سونىمەن قاتار، تۇتاس رايون ماقتانى ۇقساس ەكولوگيالىق الاپتاردا "ٴبىر نەگىزگى، ەكى قوسىمشادان پايدالانىپ" ەگۋ ۇلگىسىن ۇزدىكسىز جالپىلاستىرىپ، 10 مىڭ مۋدان جوعارى نەگىزگى ەگىس سورتىنىڭ قامتۋ سالىستىرماسىن 75%كە جەتكىزدى، ماقتا نەگىزگى ەگىس سورتىنىڭ سانى 5 جىلدىڭ الدىنداعى 200 نەشەدەن 60 نەشەگە ازايىپ، سورتى كوپ، رەتسىز، الا ـ قۇلا بولۋ جاعدايى وزگەرىپ، تابيعي ماقتا ساپاسىنىڭ بىركەلكىلىگى جوعارىلادى.

ەسەپتەۋگە قاراعاندا 2020 ـ جىلى نەگىزگى ەگىس داقىلدارىنان مول ٴونىم الۋدىڭ ارقاسىندا، استىق، ماقتا كىرىسىنىڭ شينجياڭداعى شارۋالاردىڭ اۋىل شارۋاشىلىعى كىرىسىندەگى ۇستاعان سالىستىرماسى ونان ارى جوعارىلاپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەۋگە، شارۋالار كىرىسىنىڭ بايانىدى، ورنىقتى ارتۋ نەگىزىن نىعايتۋعا پارمەندى قامتاماسىزدىق ازىرلەگەن.

جاسىل دامۋدىڭ ونىمدىلىگى ەسەلەپ ارتتى

"13 ـ بەسجىلدىقتان" بەرى شينجياڭ جاسىل دامۋ ارقىلى اۋىل ـ قىستاقتى گۇلدەندىرۋگە جەتەكشىلىك ەتىپ، جاسىل اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىس ٴتاسىلىن جالپىلاستىرۋدى جەدەلدەتىپ، ۇقساق بايلىق ورتاسىنىڭ كوتەرىمدىلىك قۋاتىمەن سايكەسىمدى، ٴوندىرىسكە، تۇرمىسقا، ەكولوگياعا ۇيلەسىمدى اۋىل شارۋاشىلىعى دامۋ ارناسىن قالىپتاستىرۋدى جەبەدى.

"تىڭايتقىشتى اعاش تۇبىندەگى توپىراققا شاشۋ تىڭايتقىش ۇنەمدەۋدىڭ سىرتىندا، ٴونىمدى ارتتىرۋعا دا پايدالى بولدى". حوتان اۋدانى لايقا اۋىلى تومەنگى لايقا قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ٴاليتوحتي مامەت: بۇرىندارى تىڭايتقىشتى اعاشتىڭ تۇبىنە ٴۇيىپ قوياتىنبىز، بۇل ىسىراپ بولىپ قانا قالماستان، ورتانى لاستاپ جاڭعاقتىڭ ساپاسىن تومەندەتەتىن، اۋىل شارۋاشىلىعى تەحنيكتەرىنىڭ جەتەكشىلىگىندە قازىر ەككەن جاڭعاعىمىزدىڭ ساپاسى مەن ٴونىمدىلىگى ۇزدىكسىز جوعارىلاپ كەلەدى، ـ دەدى.

"13 ـ بەسجىلدىق" مەزگىلىندە شينجياڭنىڭ ەگىمشىلىك كاسىبىندە ەگىس دارىلەرىن پايدالانۋ مولشەرى ٴۇرتىس تومەندەدى. ەگىس دارىلەرىنىڭ مولشەرىن ازايتىپ ٴونىمدىلىگىن ارتتىرۋ تەحنيكاسىن جالپىلاستىرۋ، حيميالىق ەگىس دارىلەرىن پايدالانۋ مولشەرىن تومەندەتۋ سىندى شارالار ارقىلى جوعارى ٴونىمدى، حاۋىپسىز، بايلىق ۇنەمدەلگەن، ورتاعا ٴتيىمدى وسىماندانعان اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ وسىمدىك جامىلعىسىن قورعاۋداعى دامۋ جولىنا بەلسەنە ىزدەنىس جاسادى. كەزەكتە بۇكىل رايوندا نەگىزگى اۋىل شارۋاشىلىعى داقىلدارىنىڭ زالالسىز ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋمەن قامتىلۋ سالىستىرماسى 30%تىڭ ۇستىندە، ماماندانعان ٴبىر تۇتاس ساقتانۋ، ٴبىر تۇتاس جونگە سالۋمەن قامتىلۋ سالىستىرماسى 38%تىڭ ۇستىندە بولدى.

سونىمەن بىرگە ەگىستىك جەردىڭ ساپاسىن قورعاۋ جانە ساپاسىن جوعارىلاتۋ ارەكەتى مەن حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ ورنىنا ورگانيكالىق تىڭايتقىش پايدالانۋ ارەكەتى دە جالپى بەتتىك ورىستەتىلدى. بۇكىل رايون توپىراقتىڭ قۇرامىن ولشەپ تىڭايتقىش بەرۋ، ساباق ـ توپاندى اتىزعا قايتارۋ، اۋلا تىڭايتقىشتارىن وتەكتى جاعدايدا ٴۇيىپ تىڭايتقىش شىعارۋ سىندى توپىراقتاعى ورگانيكالىق قوسىلىستاردى جوعارىلاتۋ جانە قۇنارلى جەر باپتاۋ جەللەس جاڭا تەحنيكالارىن، جاڭا ۇلگىلەرىن ٴتۇيىندى جالپىلاستىرىپ، حيميالىق تىڭايتقىشتان پايدالانۋ سالىستىرماسىن جوعارىلاتتى، شارۋالاردىڭ تىڭايتقىشتى عىلىمي جولمەن بەرۋ تانىمى كورنەكتى جوعارىلادى. ساناققا قاراعاندا 2020 ـ جىلى تۇتاس رايوندا ورگانيكالىق تىڭايتقىشتىڭ پايدالانىلۋ جالپى مولشەرى 59 ميلليون 425 مىڭ 700 تونناعا جەتىپ، وتكەن جىلداعىمەن سالىستىرعاندا 2.76% ارتىپ، 3 ميلليون 324 مىڭ مۋ جەرگە جاسىل تىڭايتقىش بەرىلدى، تۇتاس رايوندا تىڭايتقىشتى ۇيلەسىمسىز بەرۋ جايتىندە كورنەكتى بۇرىلىس تۋىلىپ، اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ الاپتىق لاستانۋى دا ٴونىمدى تىزگىندەلىپ، حيميالىق تىڭايتقىشتىڭ ٴنول ارتۋ قىزمەت نىساناسىن ىسكە اسىردى.

وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعى قارىشتاپ دامىدى

"13 ـ بەسجىلدىقتان" بەرى كولەمدەنگەن، شوعىرلانعان، ولشەمدەنگەن اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ ٴوندىرىس ٴتاسىلى شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ ۇزدىكسىز وسىمداندانۋعا قادام تاستاعاندىعىنىڭ ماڭىزدى بەلگىسىنە اينالدى. بۇكىل رايون اۋىل ـ قىستاق جەرى تيجارات ۇقىعىنىڭ ٴتارتىپتى اينالىمىن بەلسەنە ىلگەرىلەتۋ ارقىلى شارۋالاردىڭ جەر ۇقىق ـ مۇددەسى مەن تابىسىن شىنايى قامتاماسىز ەتۋمەن قاتار، اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسىنىڭ ۇزىندىق قۇنىن تومەندەتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدى جۇزەگە اسىردى.

"جەردى اينالىمعا سالۋدىڭ جانە كولەمدەنگەن ٴوندىرىستىڭ ارقاسىندا كووپەراتيۆىمىز ماقتا ٴوندىرىسىنىڭ جالپى بارىسىن باسقارۋدى جۇزەگە اسىردى". اۋات اۋدانى شينحۋيچىڭ اۋىل شارۋاشىلىعى ماشينالارىنىڭ شارۋالارعا قىزمەت ەتۋ كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆىنىڭ القا مەڭگەرۋشىسى لەي يانگاڭ تانىستىرىپ بىلاي دەدى: ماقتا ەگىمشىلىگىندە كولەمدەنگەن، شوعىرلانعان، ولشەمدەنگەن ٴوندىرىس ٴتاسىلى اتقارىلعاننان كەيىن، مۋ باسىندىق ٴوندىرىس ۇزىندىق قۇنى 380 يۋان تومەندەدى، مۋ باسىندىق ورتاشا ٴونىم 120 كيلوگرام ارتتى، ماقتا وندىرىسىندە مۋ باسىندىق پايدا 1100 يۋاننىڭ ۇستىندە ارتتى، ٴونىمدىلىك كورنەكتى جوعارىلادى.

"13 ـ بەسجىلدىق" مەزگىلىندە شينجياڭ اۋىل ـ قىستاقتارىنىڭ نەگىزدىك تيجارات ٴتۇزىمى ونان ارى بەكەمدەلىپ كەمەلدەندى، مەملەكەت تۇسىرگەن 35 ميلليون 620 مىڭ مۋ اۋىل ـ قىستاق كوللەكتيۆ ەگىستىك جەرىنىڭ ۇقىعىن تۇراقتاندىرۋ، تىزىمدەۋ، كۋالىك تاراتۋ قىزمەت ىندەتى ورىندالدى، ٴبىر ميلليون 806 مىڭ 100 شارۋا وتباسىنا اۋىل ـ قىستاق جەرىن كوتەرمەگە الۋ، تيجارات جۇرگىزۋ ۇقىعى كۋالىگى تاراتىلدى، بۇل وتباسىلارعا كوتەرمەگە بەرىلگەن ەگىستىك جەردى اينالىمعا سالۋعا سەنىمدى تۇزىمدىك قامتاماسىزدىق ازىرلەدى. كەزەكتە بۇكىل رايوندا وتباسىلارعا كوتەرمەگە بەرىلگەن ەگىستىك جەردىڭ اينالىمعا سالىنعان كولەمى 10 ميلليون 600 مىڭ مۋدان اسىپ، وتباسىلارعا كوتەرمەگە بەرىلگەن جالپى ەگىستىك جەر كولەمىنىڭ 36%ىن ۇستاپ، وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىس ٴتاسىلى جەدەل جالپىلاستىرىلدى.

جەردى اينالىمعا سالۋ قىزمەتىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋدىڭ ارقاسىندا، تۇتاس رايوندا وتباسىلىق ەگىس الاڭى، شارۋالار سەلبەستىك كووپەراتيۆى سياقتى جاڭاشا اۋىل شارۋاشىلىعى تيجارات تۇلعالارى قارىشتاپ دامىپ، جالپى سانى 28 مىڭنان اسىپ، شارۋالار كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆى مۇشەلەرىنىڭ، سونداي ـ اق جەتەكتەگەن مۇشە بولماعانداردىڭ سانى جالپى شارۋا وتباسى سانىنىڭ 38%ىن يەلەدى. سەلبەستىك كووپەراتيۆىنىڭ، سونداي ـ اق جاڭاشا تيجارات تۇلعالارىنىڭ قارىشتاپ دامۋى اۋىل شارۋاشىلىعى ٴوندىرىسىنىڭ ساپا ونىمدىلىگىن اناعۇرلىم جوعارىلاتىپ، شاعىن شارۋا وتباسىلارىنىڭ وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ دامۋىمەن ورگانيكالىق ۇشتاسۋىنىڭ ماڭىزدى دانەكەرىنە اينالدى.